

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

МАГІСТЕРСЬКА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

11.02 - МКР. 1592 "С" 2022.10.31. 019. ПЗ

НУБІП України

СОЛЯНІКОВ ПАВЛО ОЛЕКСАНДРОВИЧ

2023 р.

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І НАРІДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
Економічний факультет
УДК 336.772(100)

ПОГОДЖЕНО
Декан економічного факультету

НУБІП України
Анатолій ДІБРОВА
(підпис)

ДОПУСКАЄТЬСЯ ДО ЗАХИСТУ
Завідувач кафедри
організації підприємництва та
біржової діяльності

Микола ІЛЬЧУК
(підпис)

« ____ » 2023р.

« ____ » 2023р.

НУБІП України
МАГІСТЕРСЬКА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на тему:

«Розвиток міжнародної біржової торгівлі»

Спеціальність: 076-1 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
Освітня програма: Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

Орієнтація професійна _____ освітньо-освітньо-

НУБІП України
Гарант освітньої програми

к.е.н., доцент

(підпис)

Людмила БЕРЕЗОВСЬКА

(ПІБ)

(науковий ступінь та вчене звання)

НУБІП України
Керівник магістерської
кваліфікаційної роботи
к.е.н., доцент
(науковий ступінь та вчене звання)

(підпис)

Валентина ЯВОРСЬКА

(ПІБ)

(науковий ступінь та вчене звання)

Виконав

(підпис)

Павло СОЛЯНІКОВ

(ПІБ студента)

Київ – 2023

НУБІП України

НУБІП України

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І НАРИДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**
Економічний факультет
ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри організації
підприємництва та біржової діяльності

НУБіП України д.е.н., проф. **Микола ІЛЬЧУК**
(науковий ступінь, вчене звання)
(підпись) (ПІБ)
«31» жовтня 2022 р.

ЗАВДАННЯ

ДО ВИКОНАННЯ МАГІСТЕРСЬКОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ
СТУДЕНТУ

НУБіП України Соляніков Павло Олександрович
Спеціальність: 076 - Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
Освітня програма: Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
Орієнтація освітньої програми: освітньо-професійна

**Тема магістерської кваліфікаційної роботи «Розвиток міжнародної
біржової торгівлі»**

Затверджена наказом ректора НУБіП України від 31 жовтня 2022 р. № 1592 "С"

Термін подання завершеної роботи на кафедру: 2023.11.05

Вихідні дані до законодавчо-правова база, наукова та періодична
магістерської література, статистичні звіти бірж, міжнародних і
кваліфікаційної роботи: вітчизняних асоціацій, державних регуляторів.

Перелік питань, що підлягають дослідженню:

Вплив глобалізації на міжнародну біржову торгівлю: Які механізми глобалізації сприяють зростанню обсягів та різноманітності міжнародної біржової торгівлі?
Як це впливає на фінансову стабільність та ринкову інтеграцію

Фінансові інструменти та їх роль в міжнародній біржовій торгівлі: Які фінансові інструменти є найбільш популярними в міжнародній біржовій торгівлі, і як вони використовуються для різних інвестиційних та забезпечувальних стратегій

Ризики та стратегії управління ризиками в міжнародній біржовій торгівлі: Які ризики пов'язані з участию в міжнародній біржовій торгівлі, і які інструменти та стратегії можна використовувати для їх управління та зменшення

Перелік графічного матеріалу: 4 рисунка, 2 таблиці

Дата видачі завдання « 31 » жовтня 2022 р.

НУБіП України Керівник магістерської кваліфікаційної роботи
Завдання прийняв до **Валентина ЯВОРСЬКА**
(підпись) (прізвище та ініціали)

НУБіП України Завдання прийняв до **Павло СОЛЯНІКОВ**
(підпись) (прізвище та ініціали студента)

виконання

НУБІП України

РЕФЕРАТ

Магістерська робота написана українською мовою, складається із

вступу, трьох розділів і висновків. Викладена на 52 сторінках машинописного тексту, ілюстрована 2 таблицями та 8 рисунками. Список використаних джерел вміщує 73 джерел.

Мета магістерської роботи полягає в аналізі та удосконаленню

сучасних тенденцій у міжнародній біржовій торгівлі. Робота складається з трьох основних розділів, кожен із яких розглядає різні аспекти цієї проблеми.

У першому розділі роботи розглядаються теоретичні аспекти міжнародної біржової торгівлі. Визначаються поняття, основні принципи та функції міжнародних фінансових ринків. Аналізуються фінансові

інструменти, які використовуються на міжнародних біржах, такі як акції, облігації, індекси, товарні контракти та валютні операції.

У другому розділі роботи проводиться аналіз сучасного стану міжнародної біржової торгівлі. Досліджуються обсяги торгівлі та активні

ринки на міжнародних біржах, а також основні учасники ринку та їхні стратегії. Аналізується регулювання та нагляд за міжнародною біржовою торгівлею в різних країнах та регіонах світу.

У третьому розділі магістерської роботи розглядаються шляхи та рекомендації щодо удосконалення міжнародної біржової торгівлі.

Аналізуються можливості використання передових технологій, зокрема блокчейну та штучного інтелекту, для покращення торговельних процесів та безпеки. Визначається важливість збільшення транспарентності ринків та

регулювання, а також розвиток нових фінансових.

НУБІП України

ЗМІСТ	
ВСТУП	6
РОЗДЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ МІЖНАРОДНОЇ БІРЖОВОЇ ТОРГІВЛІ	8
1.1. Історія міжнародної біржової торгівлі	8
1.2. Формування міжнародних фінансових ринків	12
1.3. Глобалізація та її вплив на міжнародну біржову торгівлю	15
РОЗДЛ 2 АНАЛІЗ СТАНУ МІЖНАРОДНОЇ БІРЖОВОЇ ТОРГІВЛІ ...	20
2.1. Фінансові інструменти у міжнародній біржовій торгівлі	20
2.2. Учасний стан міжнародної біржової торгівлі	25
2.3. Ризики та стратегії управління ризиками	30
РОЗДЛ 3 ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ МІЖНАРОДНОЇ БІРЖОВОЇ ТОРГІВЛІ	35
3.1. Методи удосконалення міжнародної біржової торгівлі	35
3.2. Інновації та технологічний розвиток у міжнародній біржовій торгівлі	36
3.3. Напрями удосконалення міжнародної біржової торгівлі	39
ВИСНОВКИ	45
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	47

НУБІП України

НУБІП України

ВСТУП

Сучасний світ стоїть перед викликами глобалізації, що суттєво впливає на фінансові ринки та біржову торгівлю. Розвиток міжнародної біржової торгівлі став ключовим аспектом глобального фінансового середовища. З цього приводу, дослідження розвитку цього сегмента ринку є актуальним і має велике практичне значення для інвесторів, компаній та держав.

Об'єктом дослідження є міжнародна біржова торгівля як фінансовий сегмент, що здійснюється на міжнародних фондових та товарних біржах.

Предметом дослідження є розвиток цієї торгівлі, включаючи фінансові інструменти, ризики та вплив глобалізації.

Мета дослідження полягає в глибокому аналізі та оцінці розвитку міжнародної біржової торгівлі, виявленні основних тенденцій та факторів, що впливають на цей ринок, а також вивчені ролі фінансових інструментів та ризиків у міжнародній біржовій торгівлі.

При цьому метою є також розробка рекомендацій та стратегій для інвесторів, компаній та держав з метою підвищення ефективності та безпеки їхньої участі в міжнародній біржовій торгівлі.

Для досягнення поставленої мети, дослідження передбачає наступні

Завдання:

Провести літературний аналіз щодо розвитку міжнародної біржової торгівлі та її впливу на глобальну економіку.

Вивчити основні фінансові інструменти та їх роль у міжнародній біржовій торгівлі.

Визначити основні ризики, пов'язані з участю в міжнародній біржовій торгівлі, та розглянути можливі стратегії управління цими ризиками.

Проаналізувати вплив глобалізації на міжнародну біржову торгівлю та визначити перспективи розвитку цього сегмента ринку.

Методологія дослідження включатиме комбінацію якісних і кількісних методів, таких як літературний аналіз, статистичний аналіз, фінансові моделі та порівняльний аналіз різних міжнародних бірж.

Літературний аналіз дозволить отримати огляд наявних досліджень та теорій. Для аналізу фінансових інструментів, ризиків та їх управління будуть використовуватися статистичні дані та фінансові моделі. Також буде проведений порівняльний аналіз різних міжнародних бірж.

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУВІЙ Україні

РОЗДІЛ 1
ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ МІЖНАРОДНОЇ БІРЖОВОЇ ТОРГІВЛІ

1.1. Історія міжнародної біржової торгівлі

НУВІЙ Україні

Походження біржової торгівлі можна відстежити до давніх часів, коли на азіатських ринках та ярмарках у Європі відбувалися обмінні операції.

Однією з найвідоміших ринкових операцій того часу була торгівля шовком на Великому шовковому шляху в Китаї. У середньовіччі на європейських ярмарках також торгувались різні товари, включаючи сировину, ювелірні вироби та інші цінності.

НУВІЙ Україні

Початок біржової торгівлі, як відомо, відбувався на азіатських ринках, таких як ринок шовку в Китаї, а також на середньовічних ярмарках у Європі. З часом утворилися перші організовані біржі, де торгувались цінні папери та товари. Однією з перших інституцій, які можна вважати попередником біржової торгівлі, було голландське товариство з акцій, засноване в Амстердамі у XVII столітті. Ця організація стала важливим центром для

НУВІЙ Україні

торгівлі акціями компаній та створила базу для подальшого розвитку біржової діяльності. [10]

З часом обмін товарів та активів став більш організованим. Однією з перших інституцій, яку можна вважати попередником сучасної біржової торгівлі, було голландське товариство з акцій, засноване в Амстердамі у XVII столітті. Це товариство стало важливим центром для торгівлі акціями компаній та створило базу для подальшого розвитку біржової діяльності.

НУВІЙ Україні

Виникнення організованих бірж є ключовим етапом у розвитку міжнародної біржової торгівлі і сприяло створенню систематизованих та регульованих ринків для обміну цінними паперами та іншими фінансовими інструментами.

НУВІЙ Україні

Перші спроби організації цінних паперів та товарів виникли на середньовічних ярмарках та ринках у Європі. Торгівля тут проводилася децентралізовано, без спеціалізованих правил та регулювань. З часом, дяки покращення ліквідності та зменшення ризиків, з'явилися перші організовані біржі.

Однією з перших спеціалізованих організацій, які можна вважати попередниками сучасних бірж, було голландське товариство з акцій, засноване в Амстердамі у XVII столітті. Ця організація стала популярним центром для торгівлі акціями компаній, і вона стала базою для подальшого розвитку біржової діяльності.

У XIX столітті почали з'являтися перші фондові біржі, такі як Лондонська фондова біржа, заснована у 1801 році. Ці біржі стали центрами для торгівлі акціями та облігаціями компаній, а також іншими цінними паперами. Цей процес привів до створення регульованих ринків з чіткими правилами і процедурами.

З розвитком фондових бірж обсяги торгівлі значно зросли, і з'явилися нові біржі в інших країнах. Нью-Йоркська фондова біржа, заснована в 1792 році, стала однією з найбільших та найважливіших фінансових установ у світі. Це сприяло розширенню міжнародної біржової торгівлі та зробило її більш доступною для інвесторів.

Організовані біржі вимагають регульовання та дотримання правил для забезпечення чесної та ефективної торгівлі. У зв'язку з цим почали формуватися регулятори, які встановлюють правила та норми поведінки на біржах. Це сприяло створенню стабільних та довірчих ринків для учасників торгівлі.

НУБІП України

Виникнення організованих бірж відіграво важливу роль у структуруванні міжнародної біржової торгівлі та забезпечило необхідний регулятивний фреймворк для її подальшого розвитку.

Розвиток фондовых бірж є важливим відрізком історії міжнародної біржової торгівлі. Цей період характеризується значними змінами в організації та функціонуванні фондовых ринків, що поклав основу для подальшого розвитку біржової діяльності.

Початковим етапом у розвитку фондовых бірж було створення первих спеціалізованих установ для торгівлі цінними паперами. Наприклад,

Лондонська фондова біржа, заснована у 1801 році, стала першою фондовою біржою світового рівня. Ця подія відобразила ріст фінансового ринку у Великій Британії та стала прикладом для подібних розвитків у інших країнах.

Поширення фондових бірж у світі призвело до виникнення інших центрів фінансової торгівлі, таких як Нью-Йоркська фондова біржа та Токійська фондова біржа. Це зробило міжнародну біржову торгівлю більш розмайтою та доступною для інвесторів з усього світу[12].

З розвитком фондових бірж обсяги торгівлі на них значно зросли. Це стало можливим завдяки покращенню технологічних рішень, які дозволили зробити торгівлю більш швидкою та ефективною. Збільшення ліквідності фондових ринків сприяло залученню нових інвесторів і сприяло розвитку компаній та індустрій.

У процесі глобалізації світової економіки фондові біржі стали більш інтегрованими та взаємопов'язаними. Це призвело до зростання міжнародних інвестицій та обміну цінними паперами між різними країнами.

Зовнішньоекономічні відносини та розширення міжнародної торгівлі також вплинули на динаміку фондових ринків[15].

Розвиток фондових бірж є ключовим аспектом історії міжнародної біржової торгівлі, який поклав основу для створення сучасних фінансових ринків та зробив їх більш доступними та ефективними для глобальних інвесторів.

Далі, важливим етапом в історії міжнародної біржової торгівлі стало створення Лондонської фондової біржі у 1801 році, яка стала однією з найважливіших фінансових установ у світі. Після цього виникли інші фондові біржі у Європі та Сполучених Штатах, що посилило міжнародний обмін цінними паперами та збільшило важливість міжнародної біржової торгівлі.

Далі, важливим етапом в історії міжнародної біржової торгівлі стало створення Лондонської фондової біржі у 1801 році, яка стала однією з найважливіших фінансових установ у світі. Після цього виникли інші

фондові біржі у Європі та Сполучених Штатах, що посилило міжнародний обмін цінними паперами та збільшило важливість міжнародної біржової торгівлі.

У ХХ столітті з розвитком технологій та зростанням глобалізації біржова торгівля стала більш доступною та швидкою завдяки електронним платформам та інтернету. Це відкрило нові можливості для інвесторів та зробило міжнародну біржову торгівлю більш легкодоступною та зручною [12].

У сучасному світі міжнародна біржова торгівля включає сотні ринків, де торгуються акції, облігації, товари, валюти та інші фінансові інструменти. Цей ринок є надзвичайно важливим для глобальної економіки та відіграє ключову роль у забезпеченні ліквідності, інвестиціях та розвитку підприємництва.

У наступних розділах магістерської роботи ми детальніше розглянемо різні аспекти розвитку міжнародної біржової торгівлі, а також її сучасний стан і вплив на глобальну економіку.

У ХХ столітті з розвитком технологій та зростанням глобалізації біржова торгівля стала більш доступною та швидкою завдяки електронним платформам та Інтернету. Це відкрило нові можливості для інвесторів та зробило міжнародну біржову торгівлю більш легкодоступною та зручною.

Сучасна міжнародна біржова торгівля включає сотні ринків, де торгуються акції, облігації, товари, валюти та інші фінансові інструменти. Цей ринок є надзвичайно важливим для глобальної економіки та відіграє ключову роль у забезпеченні ліквідності, інвестиціях та розвитку підприємництва.

НУБІП України

1.2. Формування міжнародних фінансових ринків

Формування міжнародних фінансових ринків є ключовим етапом у розвитку міжнародної біржової торгівлі. Цей процес відображає еволюцію фінансових систем, інституцій та ринків, які сприяли глобалізації та підвищенню ліквідності на світовому рівні. Для кращого розуміння цього

процесу давайте розглянемо деякі ключові аспекти формування міжнародних фінансових ринків.

Виникнення міжнародних фінансових центрів: Формування міжнародних фінансових ринків було пов'язано з розвитком фінансових центрів, таких як Лондон, Нью-Йорк, Токіо та інші. Ці міста стали фінансовими епіцентрими, де об'єдналися капітал, інвестори та фінансові інституції, що забезпечило виникнення ліквідних та потужних фінансових ринків.[7]

Створення фінансових інструментів: Формування міжнародних фінансових ринків супроводжувалося створенням нових фінансових інструментів та продуктів. Це включало в себе видачу акцій, облігацій, ф'ючерсів, опціонів, валютних контрактів та інших інструментів, які стали доступними для глобальних інвесторів.[19]

Роль регулювання та нагляду: З формуванням міжнародних фінансових ринків виникла необхідність у створенні регуляторних та наглядових органів, які б забезпечували стабільність та довіру на цих ринках. Регулятори розробляли правила та стандарти, які регулюють торгівлю та забезпечують дотримання законності.

Зростання обсягів та учасників: Міжнародні фінансові ринки швидко зросли за обсягами та кількістю учасників. Інвестори, банки, корпорації та інші фінансові установи активно долучалися до міжнародної біржової торгівлі, створюючи динамічну та конкурентну атмосферу.

Технологічний прорив: Розвиток інформаційних технологій впливув на формування міжнародних фінансових ринків, роблячи їх більш доступними та швидкими. Електронні платформи, високочастотна торгівля та інші технології дозволили інвесторам та трейдерам здійснювати операції в режимі реального часу та в будь-якому куточку світу[8].

Формування міжнародних фінансових ринків було складним та динамічним процесом, який продовжує розвиватися і сьогодні. Ці ринки є важливою частиною глобальної фінансової системи та мають значний вплив

на економічний розвиток країн та компаній у всьому світі. У наступних розділах магістерської роботи ми детальніше розглянемо сучасний стан та перспективи розвитку міжнародних фінансових ринків.

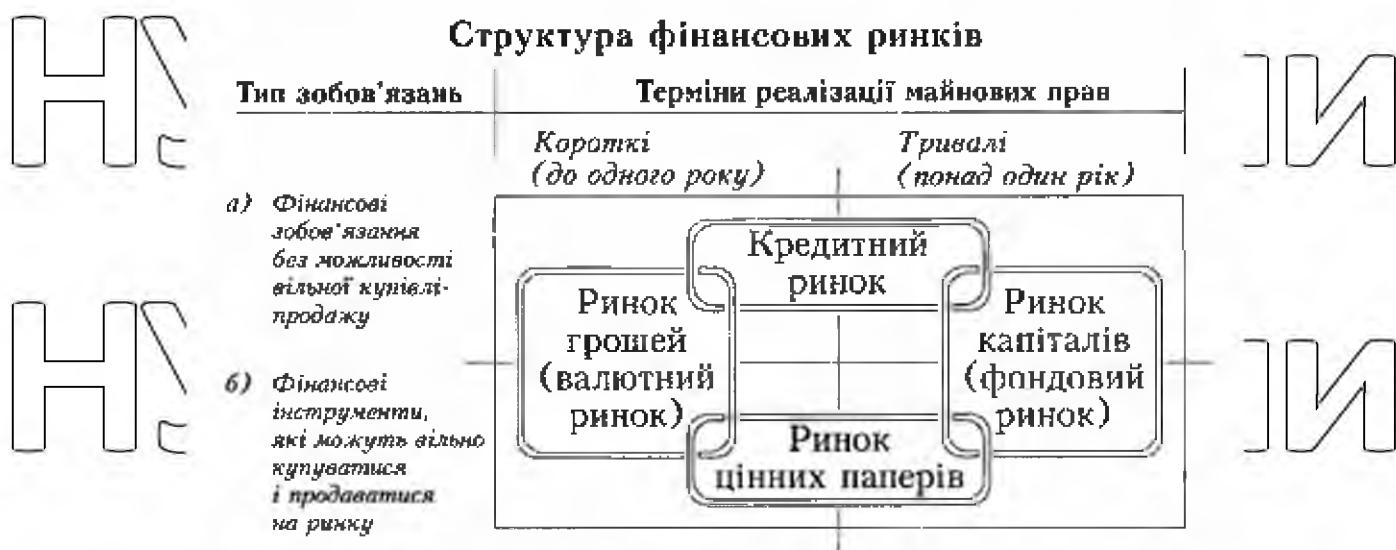

Рис. 1.2. Структура фінансових ринків

Джерело: побудовано автором на основі [11]

Історія міжнародної біржової торгівлі є нерозривною частиною глобальної історії. Вплив ключових історичних подій на цей сегмент ринку неможливо переоцінити. Історичні події вплинули на формування та розвиток міжнародних фінансових ринків у різний спосіб. Давайте розглянемо деякі з найважливіших історичних подій, які сформували сучасну міжнародну біржову торгівлю.

Велика депресія була сднією з найважливіших історичних подій, що вплинули на міжнародну біржову торгівлю. Світовий крах фінансових ринків в цей період привів до реформ та введення нових регуляторних стандартів, спрямованих на підвищення стійкості фінансової системи та запобігання

подібним кризам у майбутньому [3].

Після Другої світової війни план Маршала допоміг відновити європейську економіку, сприяючи розвитку фінансових ринків у регіоні. Ця

ініціатива, також підтримувала міжнародну торгівлю та інвестиції, що сприяло зростанню міжнародних фінансових ринків.

Розпад Бреттон-Вудської системи та припинення прив'язки долара до золота відкрили шлях до доларового господарства та вільного плавання валютних курсів. Це вплинуло на міжнародні валютні ринки, роблячи їх більш гнучкими та вразливими до коливань.

Процес глобалізації та розвиток інтернет-технологій революціонізували міжнародну біржову торгівлю. Інвестори отримали можливість торгувати на світових ринках в режимі реального часу з будь-якої точки світу, що зробило ринок більш глобальним та доступним [9].

Світова фінансова криза 2008 року мала значний вплив на міжнародні фінансові ринки, призводячи до складних реформ та перегляду підходів до ризикового управління. Ця криза також висунула питання про стійкість фінансових інститутів та регуляторного нагляду.

Ці ключові історичні події стали важливими моментами у формуванні та розвитку міжнародних фінансових ринків. Розуміння їх впливу дозволяє аналізувати динаміку цього сегменту ринку та прогнозувати майбутні тенденції у міжнародній біржовій торгівлі. У наступних розділах

магістерської роботи ми подробіць розглянемо сучасний стан та перспективи розвитку цих ринків.

1.3. Глобалізація та її вплив на міжнародну біржову торгівлю

Глобалізація - це процес, що визначає економічний, соціокультурний та політичний обмін між країнами та регіонами, що призводить до зростання міжнародних зв'язків та інтеграції світових ринків. Цей процес має суттєвий

вплив на міжнародну біржову торгівлю та визначає її сучасний характер та динаміку. Розглянемо, як глобалізація впливає на міжнародну біржову

Зростання обсягів торгівлі: Глобалізація призводить до збільшення обсягів міжнародної біржової торгівлі. Інвестори та трейдери з усього світу активно беруть участь у торгівлі на різних ринках, що сприяє зростанню ліквідності та підвищує конкуренцію[15].

Зростання доступу до ринків: Глобалізація розширює можливості доступу до світових ринків. Інтернет та електронні торгові платформи дозволяють інвесторам та трейдерам здійснювати операції в режимі реального часу на різних біржах навіть з віддаленого куточка світу.

Інтеграція фінансових ринків: Глобалізація призводить до інтеграції різних фінансових ринків у єдину систему. Події на одному ринку можуть впливати на інші ринки, що створює можливості для арбітражу та різних фінансових стратегій.

Розширення інструментів та продуктів: Глобалізація сприяє розширенню фінансових інструментів та продуктів. Інноваційні інструменти, такі як валютні операції, структуровані продукти та інші, стають доступними для інвесторів.

Глобальні ризики та стабільність ринків: Глобалізація також приносить з собою глобальні фінансові ризики, такі як валютні коливання, фінансові

~~кризи та інші. Тому регулятори та міжнародні організації проваджують~~

~~регулювання та стандарти для забезпечення стабільності ринків.~~

Глобалізація перетворює міжнародну біржову торгівлю в більш складний та динамічний ринок, який відкриває нові можливості для інвесторів та представників фінансового сектора. У наступних розділах магістерської роботи ми детальніше розглянемо вплив глобалізації на окремі сегменти міжнародної біржової торгівлі та розглянемо сучасні тренди цього процесу.

Збільшення доступу до світових ринків: Глобалізація дозволила інвесторам та трейдерам з усього світу легко отримувати доступ до різноманітних фінансових ринків. За допомогою електронних торгових платформ і інтернету, учасники ринку можуть торгувати акціями,

облігаціями, товарними контрактами та іншими інструментами, незалежно від їхнього місця проживання.

Інтеграція фінансових ринків: Глобалізація сприяє інтеграції різних фінансових ринків у єдину систему. Це означає, що події на одному ринку можуть впливати на інші ринки у різних частинах світу. Ця інтеграція створює можливості для арбітражу та стратегій управління ризиками.

Зростання ліквідності: Глобалізація призводить до збільшення ліквідності на міжнародних фінансових ринках. Більше учасників та обсягів торгівлі роблять ці ринки більш ефективними та забезпечують зменшення спредів, що є вигідним для інвесторів.

Розширення фінансових інструментів: Глобалізація сприяє створенню нових фінансових інструментів та продуктів, які відповідають потребам міжнародних інвесторів. Це може включати валютні операції, ф'ючерси на індекси, індексні фонди та інші інноваційні інструменти. [20]

Регулювання та нагляд: Глобалізація вимагає співираці між країнами та регуляторами для створення ефективної системи нагляду над міжнародною біржовою торгівлею. Це допомагає запобігти фінансовим кризам та забезпечувати стабільність ринків.

Відкритість ринків та їхній процес інтеграції є ключовими аспектами розвитку міжнародної біржової торгівлі. Ці фактори відіграють важливу роль у створенні умов для ефективної міжнародної торгівлі та розширенні можливостей для інвесторів та компаній. Розглянемо, як відкритість ринків та інтеграція впливають на міжнародну біржову торгівлю:

Рис. 1.3. Фінансові ринки

[Джерело: побудовано автором на основі [12]]

НУБІЙ України
Загальна відкритість ринків: Зростання відкритості ринків передбачає більший доступ до них для іноземних інвесторів та підприємств. Це може включати виведення обмежень на зовнішні інвестиції, зниження тарифів та торговельник бар'єрів, що робить ринки більш привабливими для іноземних інвесторів.

НУБІЙ України
Інтеграція ринків: Інтеграція ринків передбачає об'єднання різних фінансових ринків у єдину систему, де можна торгувати різними фінансовими інструментами та цінними паперами. Це зменшує фрагментацію ринків та сприяє підвищенню ліквідності.

НУБІЙ України
Міжнародні індекси та ETF: Розвиток міжнародних індексів та ETF (фонди, що відслідковують індекси) сприяє інтеграції ринків. Інвестори можуть легко диверсифікувати свій портфель, інвестуючи у різні країни та галузі через такі фінансові інструменти [10].

НУБІЙ України
Міжнародний обмін інформацією: Інтеграція ринків також включає обмін інформацією між різними фінансовими центрами. Розробка міжнародних стандартів обліку та фінансової звітності дозволяє інвесторам

НУБІЙ України
отримувати однакову інформацію про компанії з усього світу.

НУБІЙ України
Політична та регуляторна підтримка: Успішна інтеграція ринків потребує підтримки від політичних органів та регуляторів. Завдяки співпраці

між країнами та введенню спільних стандартів можливо забезпечити стабільність та прозорість ринків.

Відкритість ринків та інтеграція грають критичну роль у формуванні єдиного глобального фінансового середовища. Це сприяє розвитку міжнародної біржової торгівлі, роблячи її більш доступною, ліквідною та конкурентоспроможною[25].

Глобальні фінансові кризи є важливою частиною історії міжнародної біржової торгівлі, і вони мають суттєвий вплив на функціонування та розвиток цього сегмента ринку. Ці кризи можуть виникати з різних причин, таких як фінансові нестабільність, економічні труднощі або геополітичні події, і завжди супроводжуються значними змінами на фінансових ринках. Розглянемо, як глобальні фінансові кризи впливають на міжнародну біржову торгівлю:

Спад торговельного обсягу: Під час фінансової кризи інвестори та трейдери часто приймають обережний підхід, що може призводити до зменшення торговельного обсягу на біржах. Зменшення ліквідності може робити ринок більш вразливим до великих коливань цін.

Зниження цін активів: Глобальні фінансові кризи часто супроводжуються різким зниженням цін на активи, такі як акції облігації та сировина. Це може масштабно впливати на інвестиційні портфелі та забезпечувати втрати для інвесторів[33].

Зміна інвестиційних стратегій: Під час кризи інвестори переосмислюють свої інвестиційні стратегії та переходят до більш консервативних підходів.

Це може привести до зміни акценту на ринку та інерозподілу активів.

Зміна регуляторного середовища: Після фінансових криз регулятори часто впроваджують нові правила та стандарти для забезпечення стабільності ринків та запобігання подібним кризам у майбутньому. Ці зміни можуть

впливати на умови та обсяги міжнародної торгівлі.

НУБІП України

Підвищений ризик: Під час фінансових криз ризикові фактори стають більш актуальними для інвесторів. Оцінка та управління ризиками стають основними завданнями для учасників ринку.

Глобальні фінансові кризи є важливими елементами міжнародної біржової торгівлі, і їх вплив може бути значущим для інвесторів та ринків загалом. Розуміння механізмів та наслідків цих криз допомагає аналізувати та прогнозувати тенденції у міжнародній біржовій торгівлі та розробляти стратегії управління ризиками. У наступних розділах магістерської роботи ми докладніше розглянемо різні глобальні фінансові кризи та їхні впливи на ринки.

НУБІП України

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ СТАНУ МІЖНАРОДНОЇ БІРЖОВОЇ ТОРГІВЛІ

НУБІП України

2.1. Фінансові інструменти у міжнародній біржовій торгівлі

НУБІП України

Фінансові інструменти є основою складовою міжнародної біржової торгівлі, яка дозволяє учасникам ринку купувати, продавати та обмінювати різні види фінансових активів. У цьому розділі ми розглянемо різноманітні види фінансових інструментів, які знаходяться в центрі уваги інвесторів та трейдерів у міжнародній біржовій торгівлі.

НУБІП України

У міжнародній біржовій торгівлі акції, облігації та фондові індекси відіграють важливу роль як ключові фінансові інструменти. Кожен з цих видів активів має свої унікальні характеристики та використовується

НУБІП України

інвесторами для досягнення різних цілей. [45]

Акції (Equities): Акції представляють права у публічних компаніях та дають їхнім власникам можливість отримувати частку прибутку у вигляді

дивідендів та брати участь у важливих корпоративних рішеннях. Торгівля акціями зазвичай відбувається на фондових біржах і дозволяє інвесторам стати частковими власниками компаній.

Облігації (Bonds): Облігації є борговими зобов'язаннями, які видаються компаніями або урядами з метою залучення капіталу. Вони надають власникам право на отримання відсоткових виплат (купонів) та повернення вкладеного капіталу в майбутньому. Облігації часто використовуються для стабілізації інвестиційного портфеля та забезпечення сталого доходу. [39]

Фондові індекси (Stock Indices): Фондові індекси відображають загальну динаміку ринку на основі показників цін акцій, які входять до складу індексу. Вони допомагають інвесторам відстежувати ринкові тенденції та вимірювати волатильність ринку. Популярні індекси, такі як S&P 500, Dow Jones Industrial Average та NASDAQ Composite, надають інформацію про вартість акцій великих компаній та розвиток американського фондового ринку. [29]

Ці фінансові інструменти є важливими для різних видів інвесторів, від індивідуальних трейдерів до великих інституціональних інвесторів.

Розуміння їхнього функціонування та потенційного впливу на інвестиційний портфель є ключовим аспектом прийняття рішень на міжнародному фінансовому ринку.

Товарні контракти є важливою складовою міжнародної біржової торгівлі і представляють собою угоди на купівлю або продаж товарів на майбутнє, за фіксованою ціною та на певну дату доставки. Ці контракти створюють можливість для виробників, споживачів та інвесторів ефективно управляти ризиками, пов'язаними з ціновою волатильністю на ринках сировини та товарів.

Таблиця 2.1

Обсяг торгів фінансовими інструментами на операторах організованих ринків капіталу протягом січня-грудня 2022 року, млн грн

	УБ	ПФС	УМВБ	ПЕРСПЕКТИВА	Усього
Січень	3335,90	28343,70	2,28	17109,84	48791,72
Лютий	3152,87	19330,98	2,17	22103,42	44589,44
Березень	82,69	1143,85	0,00	533,93	1760,47
Квітень	57,23	856,12	0,00	3520,69	4434,04
Травень	1016,14	886,71	0,00	2526,01	4428,86
Червень	476,73	1829,91	0,00	526,29	2832,93
Липень	330,75	603,75	0,00	133,97	1068,46
Серпень	1543,54	5460,72	0,00	1985,51	8989,77
Вересень	1987,24	4734,41	0,00	2271,32	8992,97
Жовтень	1033,52	2363,36	0,00	1934,88	5331,76
Листопад	1270,05	6437,82	0,00	5159,79	12867,67
Грудень	1130,17	11982,98	0,00	3434,78	16547,93
Усього	15416,82	83974,32	4,44	61240,43	160636,02

Джерело: сайт НКЦПФР [69]

Види товарних контрактів:

Сировина (Commodities): Товарні контракти можуть включати

сировини, такі як нафта, природний газ, золото, срібло, кава, цукор і багато інших сировинних товарів. Інвестори та трейдери використовують ці

контракти для спекуляції на зміну цін та для захисту від ризиків вартості сировини [31].

Сільське господарство (Agricultural): Товарні контракти на

сільськогосподарську продукцію включають зернові (пшениця, кукурудза), сою, цукрову тростину, бавовну та інші сільськогосподарські товари. Вони є важливими для сільськогосподарських виробників та компаній, що займаються обробкою продуктів харчування.

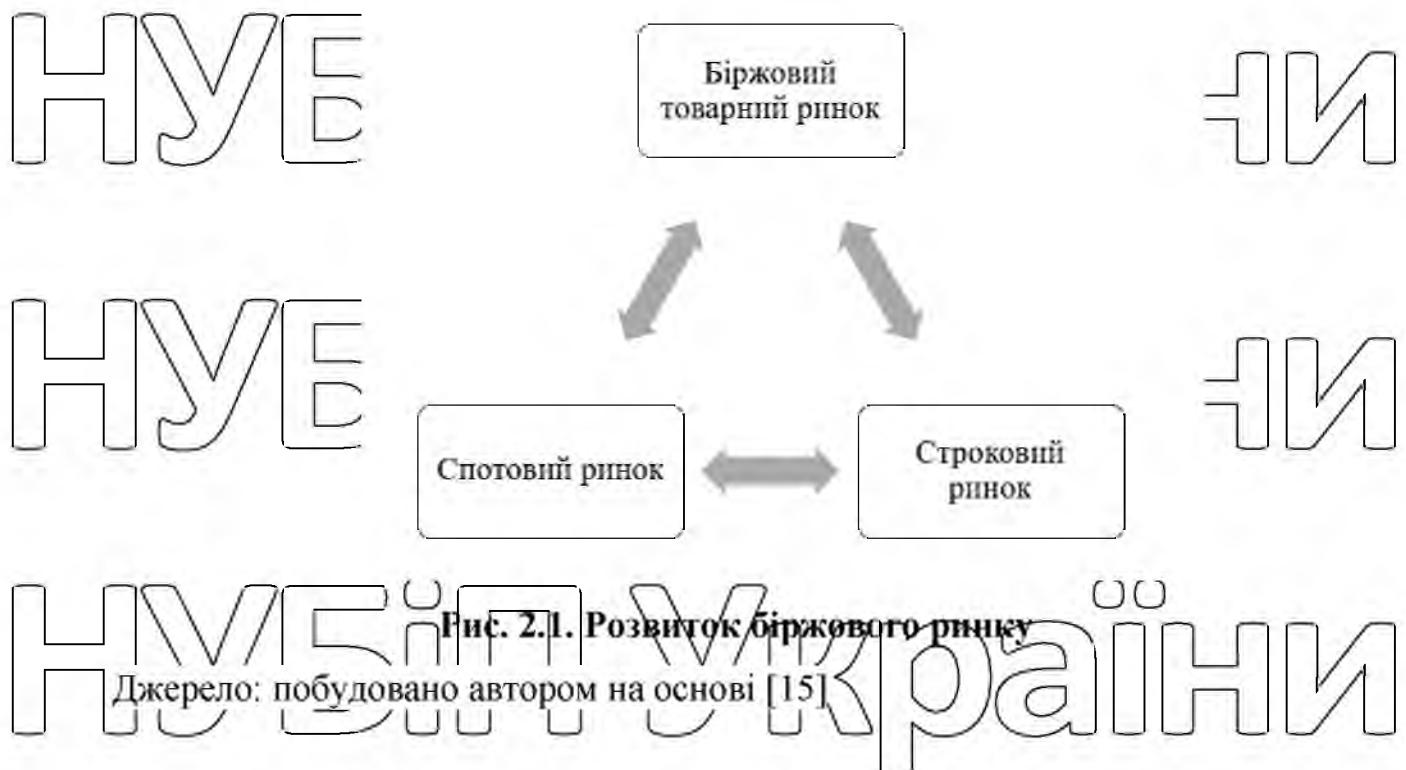
Метали (Metals): Товарні контракти на метали включають метали, такі

як мідь, алюміній, нікель, олово та інші металеві товари. Інвестори використовують ці контракти для диверсифікації портфеля та захисту від коливань цін на метали.

Енергетика (Energy): Товарні контракти на енергетичні ресурси, такі як

нафта та природний газ, грають важливу роль у глобальних ринках енергії.

Вони дозволяють компаніям забезпечувати стабільність своїх витрат на енергію та управляти ризиками коливань цін [32].

Товарні контракти сприяють стабільності та прозорості на ринках

сировини та товарів, а також відіграють важливу роль у світовій торгівлі. Їхня популярність значення продовжують зростати, і розуміння їхнього функціонування є важливим для успішної участі в міжнародній біржовій торгівлі.

Валютні операції є однією з ключових складових міжнародної біржової торгівлі і відіграють важливу роль у глобальній економіці. Цей розділ досліджує різні аспекти валютних операцій, включаючи їхні функції, види, методи та вплив на фінансові ринки.

Функції валютних операцій:

Обмін валют (Currency Exchange): Валютні операції дозволяють учасникам ринку обмінювати одну валюту на іншу з метою здійснення міжнародних торгових операцій та інвестицій.

Захист від валютного ризику (Hedging): Підприємства та інвестори використовують валютні операції для захисту від коливань валютних курсів та мінімізації валютного ризику.

Спекуляція (Speculation): Трейдери здійснюють валютні операції з метою прибутку від зміни валютних курсів. Ця група учасників ринку активно спекулює на валютному ринку, використовуючи різні стратегії та технічний аналіз[33].

Види валютних операцій:

Форекс (Forex): Ринок обміну валют (Форекс) є найбільшим та найліквіднішим ринком у світі, де трейдери та інвестори купують та продають різні валюти.

Валютні ф'ючерси (Currency Futures): Ф'ючерсні контракти на валюту дозволяють учасникам ринку укладати угоди на купівлю або продаж валюти за фіксованою ціною та на певну дату в майбутньому.

Опціони на валюту (Currency Options): Валютні опціони надають право, але не обов'язок купити або продати валюту за певною ціною до встановленої дати.

Валютні операції мають великий вплив на фінансові ринки та міжнародну торгівлю. Зміни в валютних курсах можуть вплинути на конкурентоспроможність компаній, ціни на експорт і імпорт, а також на загальний стан світової економіки[38].

Цей розділ розглядає основні аспекти валютних операцій та їхню роль у міжнародній бірковій торгівлі, що допомагає краще розуміти важливість цього виду операцій у сучасному світі.

НУБІП України

НУБІП України

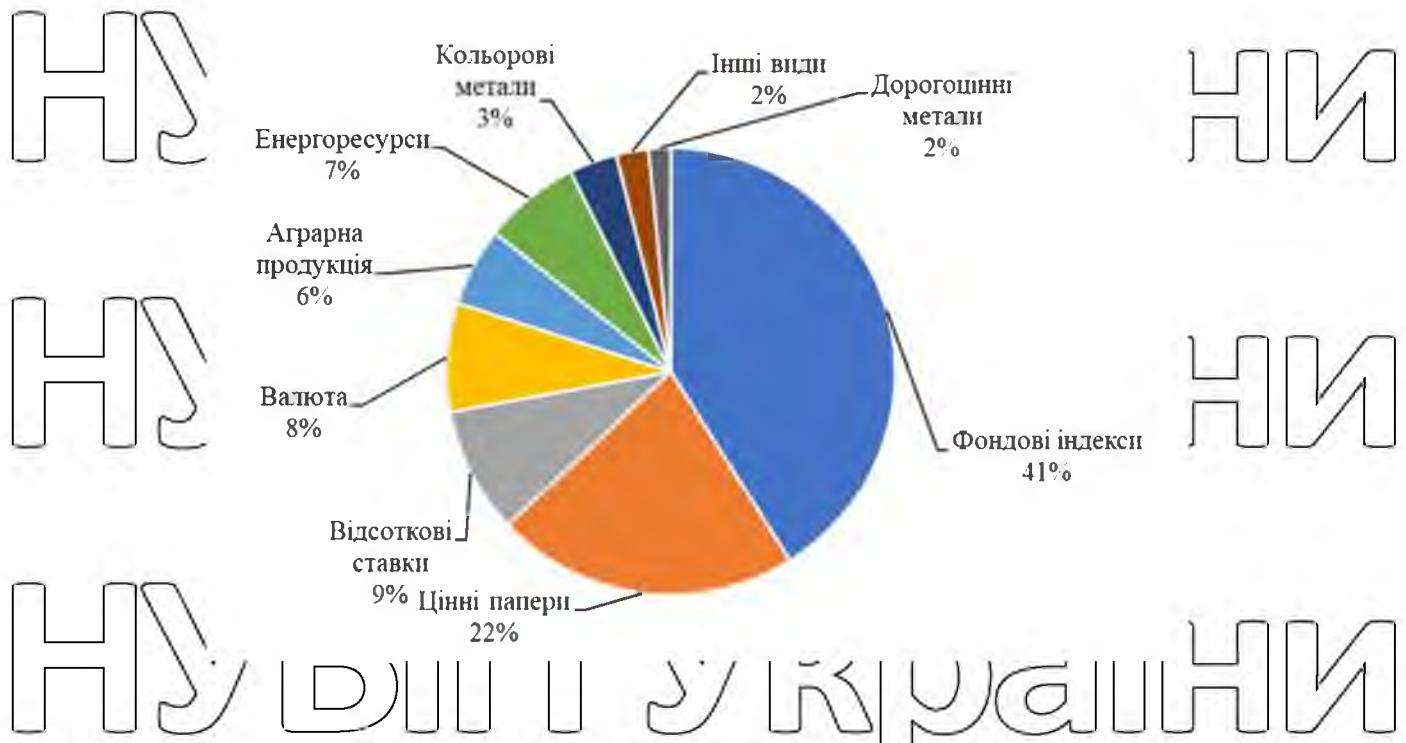

Рис. 2.2. Динаміка міжнародної біржової торгівлі за видами активів

Джерело: побудовано автором на основі [15]

НУБІП України

2.2. Сучасний стан міжнародної біржової торгівлі

Аналіз сучасного стану міжнародної біржової торгівлі є важливим етапом у розумінні динаміки та трендів на фінансових ринках. Цей розділ зосереджується на оцінці основних аспектів та параметрів сучасної біржової

торгівлі. Аналіз сучасного стану міжнародної біржової торгівлі надає глибоке розуміння функціонування ринків та допомагає усвідомити ключові фактори, які впливають на цю складну та динамічну систему.

Аналіз обсягів торгівлі та активних ринків є ключовим компонентом зрозуміння сучасного стану міжнародної біржової торгівлі. Цей розділ спрямований на вивчення та оцінку динаміки обсягів торгівлі та

ідентифікацію ринків, які є основними учасниками глобальної фінансової системи.

Обсяги торгівлі: Обсяги торгівлі вказують на кількість активів, які купуються та продаються на фінансовому ринку протягом певного періоду.

Великі обсяги торгівлі можуть свідчити про ліквідність ринку та можливість виконати великі угоди без значних змін у цінах.

Активні ринки: Активні ринки - це ринки, на яких відбувається значний обсяг торгівлі. Вони зазвичай характеризуються великою кількістю

учасників та значими обсягами активів, що обмінюються. [57]

Глобальна ліквідність: Обсяги торгівлі та активні ринки сприяють глобальній ліквідності, що дозволяє інвесторам легко купувати та продавати активи. Це забезпечує більшу доступність ринків та можливість вдійснювати широкий спектр операцій.

Інструменти торгівлі: Різні ринки можуть мати різні інструменти торгівлі, такі як акції, облігації, товари, валюта та інші активи. Аналіз різноманітності цих інструментів допомагає розуміти різноманітність міжнародної біржової торгівлі.

Вплив на інвесторів: Знання обсягів торгівлі та активних ринків

допомагає інвесторам приймати рішення щодо розподілу портфелів та вибору активів для інвестування. Більша ліквідність може знизити витрати та ризики торгівлі.

Аналіз обсягів торгівлі та активних ринків надає важливу інформацію

для учасників ринку та інвесторів, яка допомагає їм краще розуміти та використовувати можливості глобальної біржової торгівлі.

Міжнародна біржова торгівля - це складна система, в якій беруть участь різні категорії учасників, кожен з яких має свої унікальні мотивації та стратегії. В цьому розділі розглядається ключові групи учасників та їхні

стратегії на міжнародних фінансових ринках.

Інституційні інвестори: Інституційні інвестори, такі як пенсійні фонди хедж-фонди та інші фінансові установи, трають велику роль на міжнародних

ринках. Вони мають довгострокові інвестиційні цілі та використовують різноманітні стратегії для досягнення своїх цілей. [59]

Ритейл-інвестори: Ритейл-інвестори - це індивідуальні інвестори, які торгують акціями та іншими фінансовими інструментами. Вони можуть користуватися онлайн-торгівлею та робити угоди через брокерські компанії.

Алгоритмічні та квантові фонди: Алгоритмічні та квантові фонди використовують комп'ютерні алгоритми та інтуїтивний інтелект для прийняття торгівельних рішень. Вони можуть виконувати торгівлю з високою швидкістю та ефективністю.

Маркет-мейкери: Маркет-мейкери створюють ліквідність на ринках, купуючи та продавши активи. Вони зазвичай мають стратегії, спрямовані на отримання прибутку з різниці в цінах.

Арбітражисти: Арбітражисти шукають можливості отримати прибуток з використання різниці в цінах на різних ринках. Вони можуть використовувати різні стратегії для зниження ризику та максимізації прибутку.

Стратегії та ризики: Кожен тип учасника має свої власні стратегії та ризики. Розуміння цих факторів допомагає краще аналізувати та

прогнозувати поведінку ринку та реагувати на зміни в ньому.

Основні учасники та їхні стратегії створюють важливу динаміку на міжнародних фінансових ринках. Розуміння їхніх мотивацій та підходів допомагає визначити вплив на ціни та ліквідність ринку..

Фондові біржі та інші фінансові центри відіграють ключову роль у міжнародній біржовій торгівлі. Цей розділ досліджує їхню сутність та важливість у функціонуванні глобальної фінансової системи.

Фондові біржі: Фондові біржі є основними площацями для торгівлі акціями та іншими цінними паперами. Вони надають компаніям доступ до

капіталу та інвесторам можливість інвестувати в акції.

Функції фондових бірж: Фондові біржі забезпечують прозорість та ліквідність на ринку, допомагають визначити ціни активів та забезпечують механізми для виконання торгівельних угод.

Міжнародні фінансові центри: Міжнародні фінансові центри, такі як Лондон, Нью-Йорк та Гонконг, є ключовими глобальними фінансовими хабами. Вони пропонують широкий спектр фінансових послуг, включаючи торгівлю, інвестування та банкінг.

Роль у світовій економіці: Фондові біржі та фінансові центри сприяють розвитку світової економіки, забезпечуючи доступ до капіталу для підприємств та створюючи можливості для інвестування. Вони також відіграють важливу роль у визначенні курсів валют та цін на товари.

Глобалізація та взаємодія: Фінансові центри та біржі діють в умовах глобалізації, що сприяє взаємодії між ринками та учасниками з усього світу.

Ця взаємодія створює нові можливості та виклики для глобальних інвесторів.

Фондові біржі та фінансові центри є центральними фінансовими інституціями, які впливають на міжнародну біржову торгівлю та світову економіку загалом. Розуміння їхньої ролі та функцій є важливим для аналізу та прогнозу динаміки фінансових ринків.

Регулювання та нагляд є необхідною складовою міжнародної біржової торгівлі для забезпечення стабільності ринків, захисту інвесторів та відповідності фінансових установ встановленим стандартам та правилам. У цьому розділі розглядаються основні аспекти регулювання та нагляду в контексті міжнародної біржової торгівлі.

Роль регуляторів: Регулятори фінансових ринків, такі як комісії з цінних паперів, центральні банки та фінансові агентства, відіграють важливу роль у встановленні правил та нормативів для учасників ринку. Вони також мають функції нагляду та контролю за діяльністю ринку. [60]

Захист інвесторів: Регулятори забезпечують захист інвесторів, здійснюючи контроль за реклами та обіцянками інвестиційних продуктів, а

також встановлюючи правила щодо розкриття інформації та дисципліни на ринку.

Міжнародне співробітництво: У світі глобалізованих фінансових ринків співробітництво між регуляторами з різних країн стає ключовим. Це дозволяє вирішувати транскордонні питання та спільно розробляти міжнародні стандарти.

Регулювання нових технологій: З розвитком інноваційних технологій, таких як блокчейн та високочастотна торгівля, регуляторам доводиться адаптувати правила та нормативи для забезпечення безпеки та ефективності ринку.

Фінансові кризи та роль регуляторів: Регулятори мають важливу роль у врегулюванні фінансових криз та забезпеченні стабільності фінансових систем.

Транспарентність та відкритість: Регулювання сприяє підвищенню транспарентності та відкритості ринків, що сприяє зменшенню ризиків та підвищенню довіри учасників ринку.

Регулювання та нагляд: Регулювання та нагляд є фундаментальними складовими міжнародної біржової торгівлі, які забезпечують її стабільність та розвиток.

Ефективне регулювання: Ефективне регулювання дозволяє створювати сприятливі умови для інвестицій та робить ринок більш доступним та надійним для усіх учасників, забезпечуючи дотримання правил, захист інвесторів та уникнення системних ризиків.

Регулятори та наглядові органи: Регулятори та наглядові органи відіграють ключову роль у забезпеченні дотримання стандартів та визначені ефективних механізмів контролю за діяльністю учасників ринку.

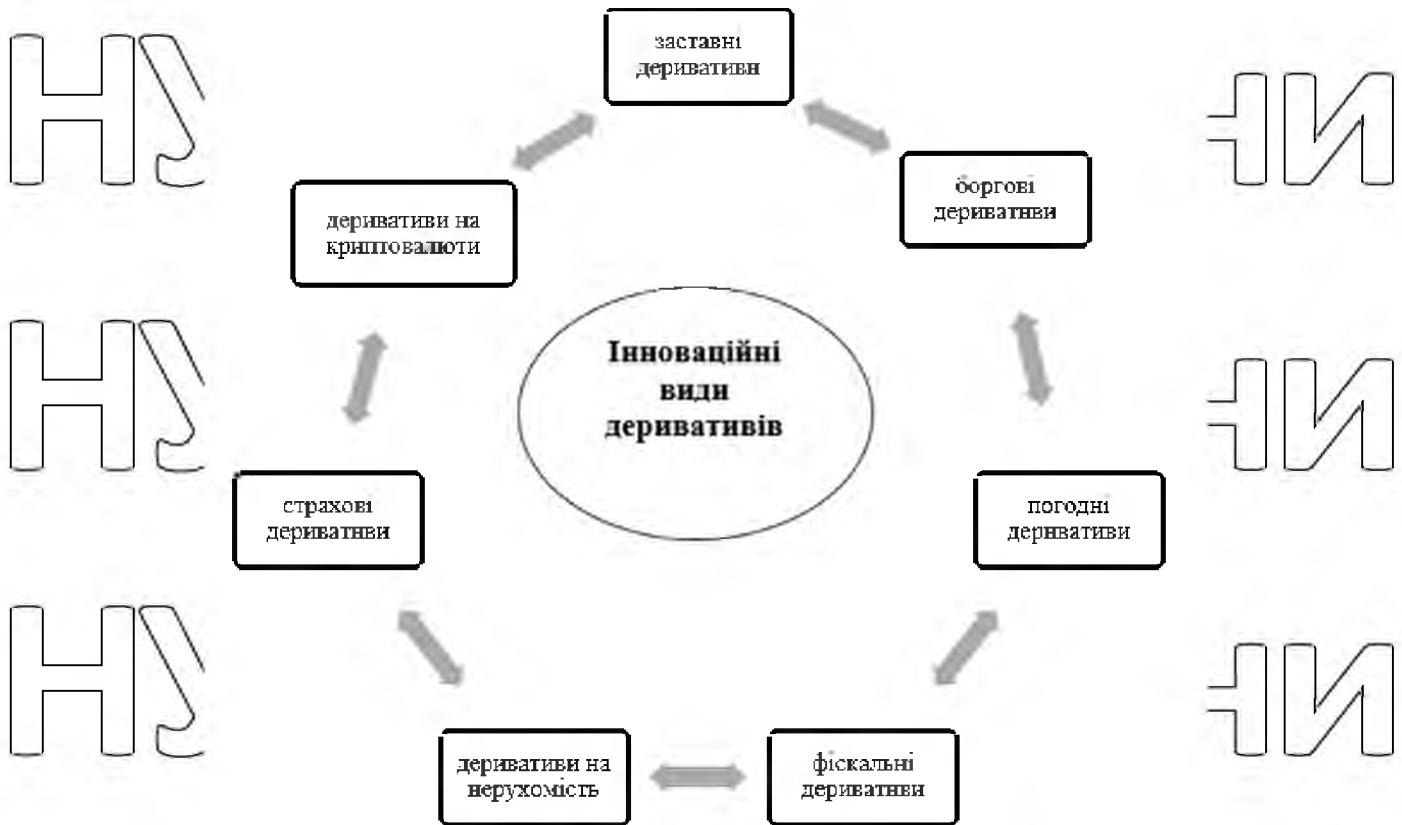

Рис. 2.3. Інноваційні види деривативів

Джерело: побудовано автором на основі [24]

2.3. Ризики та стратегії управління ризиками

Ризики є невід'ємною частиною міжнародної біржової торгівлі, і їх ефективне управління є критично важливим для досягнення успішних результатів та захисту інвестицій. У цьому розділі ми розглянемо різні види ризиків, які можуть виникнути в процесі торгівлі на міжнародних фінансових ринках, а також розглянемо стратегії та інструменти для їхнього управління.

Маркетингові ризики є невід'ємною складовою міжнародної біржової торгівлі і виникають зі змін в ринкових умовах та цінах фінансових інструментів. Цей розділ досліджує різні аспекти маркетингових ризиків та важливість їхнього врахування для інвесторів та трейдерів.

Цінова волатильність: Одним з основних маркетингових ризиків є цінова волатильність. Ринок фінансових інструментів може бути дуже нестабільним, і ціни можуть раптово змінюватися через різні фактори, такі як економічні події, політичні рішення та новини.

Ліквідність: Ліквідність ринку відіграє важливу роль у здійсненні торгівельних операцій. Недостатня ліквідність може привести до труднощів у виконанні угод та вплинути на ціни активів.

Ринкова залежність: Деякі інвестори та трейдери можуть стати залежними від ринкової динаміки та спекулятивних операцій. Це може

привести до ризику фінансової незалежності і втрати капіталу.

Управління маркетинговими ризиками включає в себе ретельне дослідження ринків, використання аналізу ризиків та розробку ефективних стратегій для зменшення впливу цих ризиків на інвестиції. Врахування маркетингових ризиків є необхідною складовою успішної торгівлі на міжнародних фінансових ринках і допомагає забезпечити стабільність та досягнення фінансових цілей.

Біржові торги проводяться на основі стандартних біржових контрактів.

Ці контракти вимагають деталей угоди, включаючи:

- Специфікація товару: контракт містить детальну специфікацію товару, як-от його якість, кількість, розміри, вага, доставка та технічні параметри.

- Умови доставки: контракт визначає місце доставки, спосіб транспортування, дату та час доставки, а також відповідальність сторін щодо доставки. [41]

- Ціна та форма оплати: контракт визначає ціну товару, спосіб розрахунку (наприклад, готівка, переказ, акредитив) і терміни оплати.

- Індикатори на підставі яких формується ціна контракту: біржа відстежує і новідомляє ці причини, наприклад, зміни в урядовій політиці, геополітичні події, зміни у попиті та пропозиції та економічні показники, які впливають на ціну.

НУВІЙ УКРАЇНИ Кредитні ризики в міжнародній біржовій торгівлі становлять суттєву загрозу для учасників ринку і виникають при невиконанні однією зі сторін угоди щодо своїх фінансових зобов'язань. Цей розділ розглядає різні аспекти кредитних ризиків та важливість їхнього врахування в процесі міжнародної біржової торгівлі.

НУВІЙ УКРАЇНИ Дефолтні ризики. Дефолтні ризики виникають, коли одна сторона угоди не може виконати свої фінансові зобов'язання перед іншою стороною. Це може бути наслідком фінансових проблем, банкрутства або нездатності виконати угоду.

НУВІЙ УКРАЇНИ Контрагентський ризик: Контрагентський ризик пов'язаний з ненадійністю контрагентів та їхньою здатністю виконати угоду. Цей ризик може зумовити втрати для учасників ринку та порушити нормальній хід торгівлі. [45]

НУВІЙ УКРАЇНИ Рейтингові ризики: Рейтингові агентства надають рейтинги компаніям та фінансовим інструментам, але іноді їхня оцінка може бути неточною. Це може привести до неправильних інвестиційних рішень і збитків.

НУВІЙ УКРАЇНИ Управління кредитними ризиками передбачає врахування можливості дефолту контрагентів, ретельний аналіз їхньої фінансової стійкості та використання стратегій зменшення ризику. Це важлива складова успішного участі в міжнародній біржовій торгівлі і допомагає забезпечити безпеку та надійність фінансових операцій.

НУВІЙ УКРАЇНИ Валютні та політичні ризики є важливими складовими кредитних ризиків у міжнародній біржовій торгівлі і можуть мати значний вплив на фінансові ринки та інвестиції. Цей розділ розглядає різні аспекти цих видів ризиків та їхній вплив на учасників ринку. [46]

НУВІЙ УКРАЇНИ Валютні ризики: Валютні ризики виникають зі змін валютних курсів і можуть вплинути на вартість інвестицій у міжнародній торгівлі. Основними факторами, які спричиняють валютні ризики, є економічні поєднання, geopolітичні фактори та загальна динаміка світових валют.

Політичні ризики: Політичні ризики включають в себе небезпеку змін у законодавстві, політиці та геополітичних подіях, які можуть вплинути на фінансові ринки. Політичні рішення, такі як введення нових тарифів, санкцій або торгові обмеження, можуть стати причиною коливань цін на фінансові інструменти.

Управління валютними та політичними ризиками: Управління валютними та політичними ризиками включає в себе аналіз глобальних подій, спостереження за економічною та політичною обстановкою та розробку стратегій для зменшення впливу цих ризиків на інвестиції. Розуміння та врахування валютних та політичних ризиків є важливими для успішної торгівлі на міжнародних фінансових ринках і допомагає забезпечити стабільність та досягнення фінансових цілей.

У сучасному світі управління ризиками стає все більше складним завданням, оскільки фінансові ринки та глобальна економіка постійно змінюються. Цей розділ розглядає сучасні стратегії та інструменти, які використовуються для ефективного управління ризиками в міжнародній біржовій торгівлі. [48]

Портфельна диверсифікація: Однією з ключових стратегій є розподілення інвестицій між різними класами активів та ринками. Це допомагає зменшити концентрацію ризиків і розподілити їх на більш широкому спектрі активів.

Використання ф'ючерсів і опціонів: Ф'ючерси та опціони надають можливість захистити позиції від негативних рухів цін і зменшити вплив ринкових коливань.

Активний ризиковий контроль: Ця стратегія передбачає постійний моніторинг ризиків та реакцію на них. Це означає, що трейдери та інвестори активно втручаються в управління портфелем для зменшення ризиків.

Використання ризик-менеджменту: Використання спеціалізованих програм та систем для автоматизації процесу управління ризиками. Ризик-менеджмент дозволяє вчасно виявляти та аналізувати ризики і приймати відповідні заходи.

Сучасні стратегії управління ризиками вимагають комплексного підходу та поєднання різних інструментів та методів. Врахування складності та динаміки фінансових ринків дозволяє забезпечити стабільність та захист інвестицій у міжнародній бірковій торгівлі.

Рис. 2.4 Управління ризиками

Джерело: побудовано автором на основі [31]

РОЗДІЛ 3

ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ МІЖНАРОДНОЇ БІРЖОВОЇ ТОРГІВЛІ

НУБІП України

3.1. Методи удосконалення міжнародної біржової торгівлі

Удосконалення міжнародної біржової торгівлі є актуальною та важливою задачею для забезпечення стабільності та розвитку глобальних фінансових ринків.

У цьому розділі розглянемо ключові шляхи та рекомендації для покращення функціонування міжнародної біржової торгівлі.

1. Технологічні інновації: Використання передових технологій, таких як блокчейн, штучний інтелект та високочастотна торгівля, може спростити процеси торгівлі та зробити їх більш ефективними та безпечними. Інтеграція цих інноваційних рішень може полегшити доступ до ринків та підвищити їхню ліквідність.

2. Збільшення транспарентності: Розширення вимог до розкриття інформації та впровадження стандартів звітності допоможе зменшити ризики та підвищити довіру учасників ринку. Забезпечення транспарентності важливо як для інвесторів, так і для видачі кредитів та прийняття рішень.

3. Міжнародне співробітництво: Залучення всіх ключових гравців у глобальному регулюванні та стандартизації є важливим елементом удосконалення міжнародної біржової торгівлі. Міжнародні стандарти та спільні угоди дозволяють створювати сприятливі умови для міжнародних операцій та зменшення ризиків.

4. Розвиток нових фінансових інструментів: Розширення асортименту фінансових інструментів, доступних для торгівлі, може залучити більше інвесторів та розширити можливості для диверсифікації портфелів. Це також може допомогти управляти ризиками та забезпечити більший рівень ліквідності на ринку.

5. Розробка стратегій управління ризиками: Сучасні стратегії управління ризиками повинні враховувати глобальний характер міжнародної біржової торгівлі. Важливо розробляти ефективні методики для виявлення та управління ризиками, пов'язаними зі змінами на міжнародних ринках.

6. Прозора регуляція та нагляд: Регулятори повинні дбати про збалансований підхід до регулювання, який сприяє стабільноті ринку, але не обмежує інновацій та розвиток. Важливо, щоб регуляція була прозорою та передбачуваною для учасників ринку.

Удосконалення міжнародної біржової торгівлі вимагає комплексного підходу та спільних зусиль учасників ринку, регуляторів та технологічних розробників. Шляхи удосконалення включають в себе технологічні інновації, збільшення транспарентності, міжнародне співробітництво, розвиток нових фінансових інструментів, розробку стратегій управління ризиками та прозору регуляцію. Подальший розвиток міжнародної біржової торгівлі сприятиме створенню більш стабільних та ефективних глобальних фінансових ринків.

3.2. Інновації та технологічний розвиток у міжнародній біржовій торгівлі

Інновації та технологічний розвиток відіграють ключову роль у розвитку міжнародної біржової торгівлі. Цей розділ розглядає вплив сучасних технологій та інновацій на функціонування та ефективність міжнародних фінансових ринків.

Технологічний розвиток та інновації не тільки поліпшують доступність та ефективність міжнародної біржової торгівлі, але також створюють нові можливості та виклики для учасників ринку. Розуміння цих змін є важливим

для досягнення успіху в сучасному світі фінансів.

Інформаційні технології мають значущий вплив на міжнародну біржову торгівлю, змінюючи спосіб, яким учасники ринку отримують,

аналізують та реагують на інформацію. Цей розділ досліджує ключовий вплив інформаційних технологій на біржову торгівлю. [47]

Реальний час: Інформаційні технології надають учасникам ринку можливість отримувати дані в режимі реального часу. Це дозволяє трейдерам миттєво реагувати на зміни на ринку та приймати обґрунтовані рішення.

Аналіз даних: Сучасні технології дозволяють проводити більш складний та швидкий аналіз великих обсягів даних. Алгоритми та штучний інтелект використовуються для виявлення та прогнозування ринкових тенденцій.

Автоматизація та роботизація: Інформаційні технології дозволяють автоматизувати багато процесів у торгівлі. Роботи та торгові алгоритми можуть виконувати операції на ринку без активного участі людини.

Доступність: Інформаційні технології роблять торгівлю більш доступною. Учасники ринку можуть торгувати з будь-якого місця та в будь-який час, що сприяє глобалізації фінансових ринків.

Вплив інформаційних технологій на міжнародну біржову торгівлю є важливим фактором, який впливає на конкурентоспроможність та ефективність учасників ринку. Розуміння цього впливу є ключем до успішної

торгівлі в сучасних умовах.

Торгівельні алгоритми та високочастотна торгівля стали важливою частиною міжнародної біржової торгівлі, і їхній вплив на фінансові ринки постійно зростає. Цей розділ розглядає основні аспекти та виклики, пов'язані з використанням торгівельних алгоритмів та високочастотної торгівлі.

Торгівельні алгоритми: Торгівельні алгоритми - це програмні системи, які автоматизовано виконують торгові операції на основі певних стратегій та критеріїв. Вони можуть бути використані для виконання різних видів торгівельних стратегій, включаючи арбітраж, маркет-мейкінг та інші.

Високочастотна торгівля (HFT): HFT - це форма торгівлі, при якій велика кількість операцій виконується за дуже короткий час. Високочастотні

торговці використовують високопродуктивне обладнання та швидкість передачі даних для отримання переваги на ринку. [51]

Виклики та ризики: Використання торгівельних алгоритмів та НФТ може призвести до незворотних змін на ринку та спровокувати проблеми.

Також вони створюють питання щодо справедливості та регулювання ринку.

Регулювання: Регулятори фінансових ринків постійно розробляють та вдосконалюють правила та обмеження для контролю торгівельних алгоритмів та НФТ. Мета полягає в забезпеченні стабільності ринку.

Торгівельні алгоритми та високочастотна торгівля можуть призвести до різких коливань на ринку, але вони також можуть надати більшу ліквідності та зменшити різкість цін. Розуміння їхнього впливу та ефективного управління ними є важливим завданням для учасників міжнародної біржової торгівлі.

Блокчейн та розподілені реєстри (DLT) перетворюють традиційний підхід до обміну активами та здійснення транзакцій на міжнародних фінансових ринках. Цей розділ розглядає важливість та вплив цих технологій на біржову торгівлю. [53]

Блокчейн як технологія: Блокчейн - це розподілена база даних, яка зберігається на багатьох комп'ютерах та забезпечує безпеку та надійність даних. Всі транзакції записуються у блоках, які з'єднані у ланцюг, і не можуть бути змінені без консенсусу всіх учасників.

Вплив на біржову торгівлю: Блокчейн спрощує та ускладнює процес обміну активами на ринку. Він може використовуватися для безпечної випуску та обігу цінних паперів, що дозволяє спростити процес та зменшити ризики.

Смарт-контракти: Смарт-контракти - це програми, які автоматизовано виконують угоди при виконанні певних умов. Вони можуть бути використані

для автоматизації торгівлі та виконання умов угод на біржі.

Виклики та перспективи: Впровадження блокчейну та DLT відкриває нові можливості, але також створює виклики, пов'язані з регулюванням та безпекою. Важливо збалансувати інновації та захист інвесторів.

Блокчейн та розподілені реєстри мають потенціал змінити спосіб функціонування міжнародної біржової торгівлі, зробивши її більш ефективного, безпечною та доступного. Вони є важливим фактором в еволюції фінансових ринків. [55]

Таблиця 3.1

Обсяг торгів на Міжнародних біржах протягом січня-грудня 2022, млн грн

Джерело: сайт World Federation Of Exchanges [70]

НУБІП України

3.3. Напрями удосконалення міжнародної біржової торгівлі

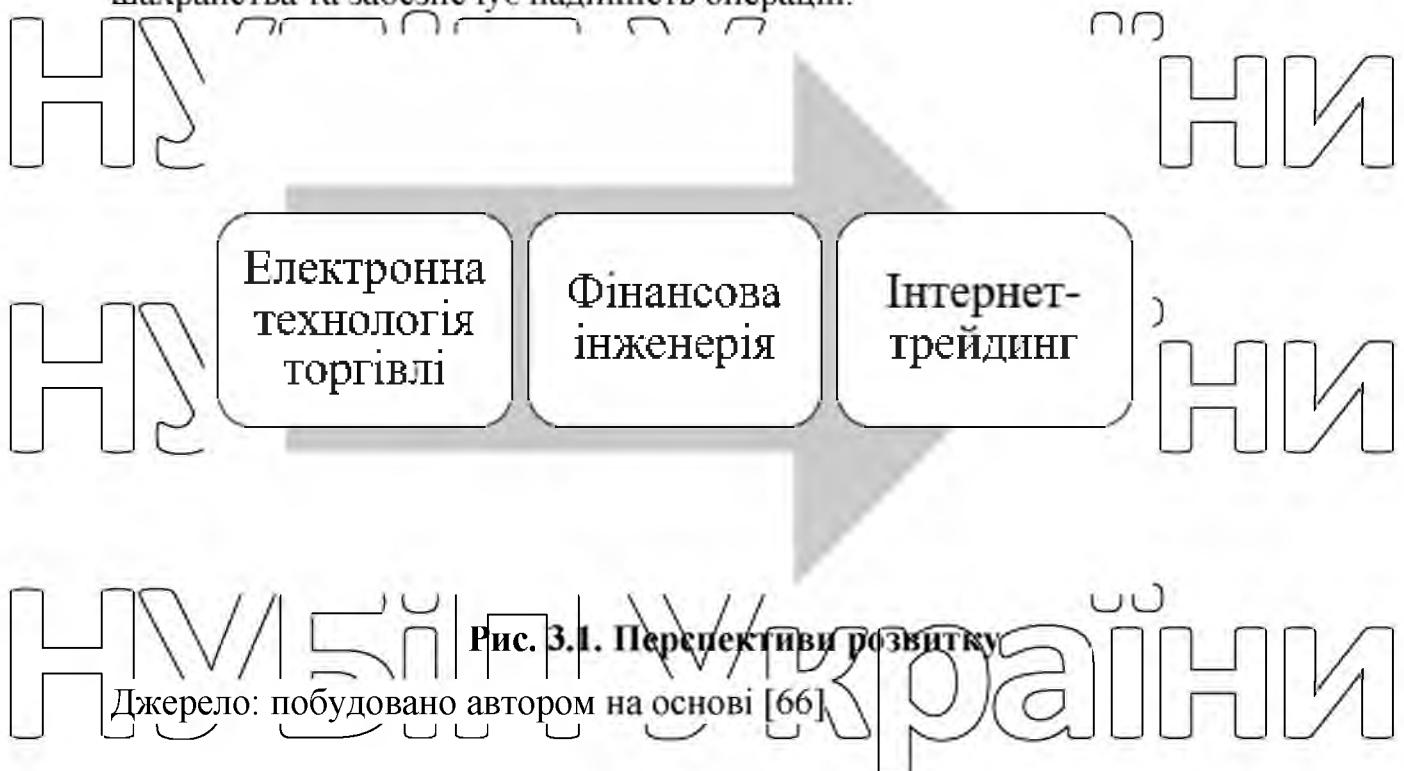
У цьому розділі пропонуються конкретні рекомендації щодо удосконалення міжнародної біржової торгівлі, а також вказуються можливі ризики впровадження цих рекомендацій.

Використання технологій блокчейн.

Впровадження технології блокчейн у процеси розрахунків та клірингу для забезпечення більшої безпеки та ефективності.

Технологія блокчейн є однією з перспективних інновацій, яка може значно покращити міжнародну біржову торгівлю. Вона базується на ідеї розподіленого реєстру, в якому всі транзакції записуються у блоки і ланцюжок блоків, що робить їх надзвичайно надійними. Використання цієї технології може привести до наступних покращень у міжнародній біржовій торгівлі.

Підвищення безпеки та аутентифікація. Технологія блокчейн забезпечує високий рівень безпеки та аутентифікації. Кожна транзакція підтверджується мережею учасників і включається до блоку, що ускладнює можливість фальсифікації чи маніпуляції. Це допомагає уникнути шахрайства та забезпечує надійність операцій.

Зменшення проміжних посередників. За допомогою блокчейн

технології можна значно зменшити кількість проміжних посередників у біржовій торгівлі. Смарт-контракти, які використовуються в блокчейн-

можуть автоматизувати процеси виконання угод і знищити витрати на посередництво.

Підвищення ліквідності та швидкості. Технологія блокчейн дозволяє проводити транзакції миттєво та безпосередньо між учасниками ринку. Це може значно підвищити ліквідність ринку та зменшити час на виконання операцій.

Підвищення прозорості та відкритості. Блокчейн є відкритою та прозорою технологією, оскільки всі транзакції фіксуються у глобальному реєстрі, доступному для перевірки всіма учасниками мережі. Це сприяє підвищенню довіри та відкритості на ринку.

Можливі ризики впровадження. Однак впровадження технології блокчейн також супроводжується певними ризиками, такими як технічні аспекти впровадження, регуляторні питання та конфіденційність даних. Тому важливо ретельно розробити стратегію впровадження та врахувати всі можливі наслідки.

Розробка стандартизованих протоколів для забезпечення сумісності між різними блокчейн-платформами.

Використання технології блокчейн може покращити міжнародну біржову торговлю, забезпечивши високий рівень безпеки, ліквідності та прозорості. Однак це вимагає ретельного планування та врахування можливих ризиків.

Поступове впровадження і регулятивне супроводження цієї технології для зменшення ризику шахрайства та маніпуляцій.

Можливі ризики:

Технологія блокчейн може вимагати великих вкладень у розробку та інтеграцію.

Ризик вразливості смарт-контрактів до атак та багів, які можуть викликати на безпеку операцій.

Підвищення транспарентності та регулювання

Заохочення більшої відкритості та доступності інформації для інвесторів та регуляторів. Розширення обсягу публічної інформації: Забезпечення доступу інвесторів до детальної інформації про активи, компанії та операції зробить ринок більш прозорим та передбачуваним.

Зростання регулювання. Зростання регулювання є важливими аспектами для подальшого розвитку міжнародної біржової торгівлі. Ці питання стають особливо актуальними у контексті глобалізації та зростаючої складності фінансових ринків. Розглянемо, як зростання регулювання можуть покращити міжнародну біржову торгівлю.

Забезпечення дотримання правил. Регулювання може допомогти забезпечити дотримання правил та стандартів у біржовій торгівлі. Регуляторні органи можуть встановлювати вимоги щодо повідомлення про угоди, декларування позицій та ведення звітності, що сприяє більшій відкритості та прозорості на ринку.

Захист інвесторів. Регулювання також спрямоване на захист інвесторів. Воно включає в себе встановлення вимог до фінансової стійкості учасників ринку та заходів щодо запобігання маніпуляціям. Це допомагає забезпечити довіру інвесторів до ринку.

Міжнародна координація. Зростання міжнародної транспарентності та регулювання вимагає співпраці між різними країнами та регуляторними органами. Міжнародні стандарти та угоди можуть сприяти уніфікації правил і процедур, що полегшує міжнародну біржову торгівлю.

Етичні стандарти. Регулювання також може включати в себе встановлення етичних стандартів для учасників ринку. Це може включати в себе вимоги до поведінки на ринку та запобігання конфліктам інтересів.

Можливі ризики:

Збільшення адміністративного навантаження для компаній та бірж.

Можливість негативного впливу на конфіденційність даних. Однак зростання транспарентності та регулювання також може стати джерелом деяких ризиків, таких як перевищення регуляторних обмежень,

збільшення витрат на дотримання вимог та обмеження інновацій. Тому важливо збалансувати регулювання з можливістю розвитку ринку.

Зростання транспарентності та регулювання можуть покращити міжнародну біржову торгівлю, забезпечивши дотримання правил, захист інвесторів та ефективну роботу ринку. Проте це вимагає ретельного вивчення

розрізків і розроблення балансованих підходів до регулювання.

Розробка міжнародних стандартів та співробітництво між регуляторами.

Розробка міжнародних стандартів та співробітництво між регуляторами є ключовими чинниками у забезпеченні стабільності та ефективності міжнародної біржової торгівлі. Ці аспекти допомагають забезпечити спільні правила гри для учасників ринку з різних країн та сприяють гармонізації регулювання. Розглянемо докладніше, як ці аспекти впливають на міжнародну біржову торгівлю. Сприяння розвитку і впровадженню загальноприйнятих міжнародних стандартів для біржової торгівлі та клірингу. Забезпечення ефективного обміну інформацією та співробітництва між національними та міжнародними регуляторами.

Розробка міжнародних стандартів. Розробка міжнародних стандартів включає в себе встановлення загальних правил та процедур для міжнародної біржової торгівлі. Наприклад, Міжнародний орган регулювання цінних паперів (IOSCO) розробляє стандарти для регулювання ринків цінних паперів та сприяє їх уніфікації.

Співробітництво між регуляторами. Співробітництво між регуляторами з різних країн є важливим для забезпечення взаємодії та обміну інформацією. Це допомагає виявляти та уникати ризиків, які можуть походити від міжнародних операцій, а також забезпечує ефективне регулювання міжнародних фінансових ринків.

Спільні ініціативи та угоди. Регулятори можуть об'єднуватися в рамках спільних ініціатив та угод для вирішення спільних проблем та впровадження спільних рішень. Наприклад, угода про взаємну визнання регуляторних

стандартів може спростити процедури для учасників ринку, які працюють в різних країнах.

Важливість гармонізації. Пармонізація регулювання між різними країнами допомагає створити сприятливе середовище для міжнародної біржової торгівлі. Вона зменшує ризики непорозумінь та конфліктів між регуляторами та учасниками ринку.

Можливі ризики впровадження. Однак важливо враховувати, що розробка міжнародних стандартів та співробітництво між регуляторами може вимагати значних зусиль та ресурсів. Деякі країни можуть мати різні підходи до регулювання, що може викликати конфлікти та ускладнити узгодження стандартів.

Складнощі в досягненні консенсусу між різними країнами та їхніми регуляторами. Можливість втручання політичних інтересів у розробку стандартів.

Розробка міжнародних стандартів та співробітництво між регуляторами є важливими для розвитку міжнародної біржової торгівлі. Вони сприяють стабільності та ефективності ринку та допомагають уникати конфліктів та недорозумінь між різними країнами та учасниками ринку. Однак це вимагає

від регуляторів регульового вивчення ризиків та розроблення координаційних механізмів для ефективного впровадження стандартів та політик.

І ці рекомендації та ризики слід регулярно враховувати при розробці стратегій удосконалення міжнародної біржової торгівлі з метою покращення безпеки, ефективності та доступності цього важливого сегмента фінансового ринку.

НУБІП України

Висновки

У ході дослідження еволюції міжнародної біржової торгівлі було виявлено низку ключових аспектів та закономірностей, що впливають на розвиток цього важливого сегмента глобальних фінансових ринків.

НУБІП України

На основі аналізу історичного контексту, формування міжнародних фінансових ринків та впливу ключових історичних подій встановлено, що міжнародна біржова торгівля стала необхідною складовою глобальної економічної системи.

НУБІП України

Роль глобалізації у розвитку біржової торгівлі підкреслила важливість відкритих ринків та інтеграції фінансових систем країн.

НУБІП України

На основі дослідження можна зробити кілька важливих висновків та рекомендацій. Важливо продовжувати сприяти відкритості ринків та інтеграції фінансових систем, а також звертати увагу на регулювання та нагляд, щоб забезпечити стабільність та надійність біржової торгівлі.

Крім того, варто вдосконалювати технології та стратегії управління ризиками для забезпечення безпеки та ефективності операцій на ринку.

НУБІП України

Дослідження еволюції міжнародної біржової торгівлі вказує на її

ключову роль у світовій економіці та фінансовій системі. Розвиток цього сегмента продовжує залежати від глобалізації, інноваційних технологій та регулювання.

НУБІП України

Зростаюча важливість міжнародної біржової торгівлі вимагає уваги до

її розвитку та забезпечення стабільності.

НУБІП України

Міжнародна біржова торгівля є важливим фінансовим інструментом, який впливає на світову економіку та інвестиційну діяльність. Вона проходить через еволюцію, відбиваючи зміни в глобальній економіці та технологіях. Для подальшого розвитку цього сегмента важливо розуміти

історію, фактори впливу та механізми регулювання.

Подальші дослідження можуть спрямовуватися на вивчення впливу нових технологій, таких як блокчейн та штучний інтелект, на міжнародну біржову торгівлю.

Також важливо аналізувати роль регуляторів у змінному фінансовому середовищі та розвивати стратегії управління ризиками в умовах глобалізації.

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аналіз і прогнозування біржового ринку: навчальний посібник /

М.О. Солодкий, М.М. Ільчук, В.О. Яворська: К.: ЦП Компринт, 2020. 550 с.

2. Афанасьєва О.А., Бондаренко Т.Г. «Теорія і практика біржових

операцій». Київ. Центр навчальної літератури, 2006.

3. Базилевич В. Д. Ринкова економіка: основні поняття і категорії :

навч. посіб. / В. Д. Базилевич, К. С. Базилевич. 2-ге вид. К.: Знання, 2008. 263

с.

4. Бочуля Д.В. Проблеми і перспективи розвитку фондового ринку

України / Д.В. Бочуля. URL: <http://libfor.com/engine/print.php?newsid1352>.

(дата звернення 24.10.2022р.).

5. Горбунов В.В. Біржовий бізнес та брокерські послуги / В.В.

Горбунов. К.: КНЕУ, 2019. - 412 с.

6. Господарський кодекс. Верховна Рада України. URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>. (дата звернення 20.09.2022р.).

7. Дульнєв Є.С. Товарні біржі: Методи оцінювання / Є.С. Дульнєв. -

Львів: Видавництво ЛНУ ім. Івана Франка, 2013. - 192 с.

8. Журавльов І.В. Моделі управління ризиками на товарних біржах /

І.В. Журавльов. - К.: ЦУЛ, 2014. - 436 с.

9. Закон України «Про акціонерні товариства». Із змінами,

внесеними № 1630-IX від 13.07.2021. Верховна Рада України. URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/514-17#Text>. (Дата звернення

20.09.2022р.).

10. Закон України «Про грошові брокери». Із змінами, внесеними від

03.08.2020 № 1240-IX. Верховна Рада України. URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2664-14#Text>. (Дата звернення

20.09.2022р.).

11. Закон України «Про депозитарну систему України». Верховна Рада України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/5178-17>. (дата звернення 20.09.2022р.).

12. Закон України «Про депозитарну систему України». Верховна Рада України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/5178-17>. (дата звернення 20.09.2022р.).

13. Закон України «Про державне регулювання ринків капіталу та організованих товарних ринків» від 01.08.2022 № 1953-IX. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/448/96-%D0%B2%D1%80#Text>. (дата звернення 20.09.2022р.).

14. Закон України «Про державне регулювання ринків капіталу та організованих товарних ринків» від 01.08.2022 № 1953-IX. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/448/96-%D0%B2%D1%80#Text>. (дата звернення 20.09.2022р.).

15. Закон України «Про інвестиційну діяльність». Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12> (дата звернення 20.09.2022р.).

16. Закон України «Про інститути спільного інвестування» від 10.10.2022 № 5080-VI. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5080-17#Text>. (дата звернення 20.09.2022р.).

17. Закон України «Про інститути спільного інвестування» від 10.10.2022 № 5080-VI. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5080-17#Text>. (дата звернення 20.09.2022р.).

18. Закон України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» № 738-IX від 19.06.2020. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15#Text>. (дата звернення 20.09.2022р.).

19. Закон України «Про ринок цінних паперів і фондову діяльність».

Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/448/96-vpr> (дата звернення 20.09.2022р.).

20. Закон України «Про товарні біржі». Із змінами, внесеними від

30.06.2021 № 1587-IX. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1956-12#Text>. (дата звернення 20.09.2022р.).

21. Зінькевич О.М. Стратегічні інновації на біржових ринках: проблеми та перспективи / О.М. Зінькевич. - К.: Наук. думка, 2018. - 344 с.

22. Маліков О.С. Функціонування фондovих бірж: проблеми та перспективи / О.С. Маліков. - К.: Наук. думка, 2011. - 442 с.

23. Мережко О.Ф. Біржові операції та їх економічна безпека / О.Ф. Мережко. - К.: ЦУЛ, 2017. - 232 с.

24. Міжнародна економіка: навчальний посібник / Р.В. Голод, О.С.

Ніклас, П.В. Присяжнюк. К.: Кондор, 2021. 465 с.

25. Мороз В.І. Інтеграція вітчизняних фондових бірж в світові фінансові системи / В.І. Мороз. - Львів: Новий Світ, 2013. - 275 с.

26. Оленев В.А. Формування ціни на біржових товарних ринках /

В.А. Оленев. - К.: Наук. думка, 2016. - 292 с.

27. Основи функціонування біржи: теорія та практика. Аналітичний огляд / А.І. Микула, Р.П. Юрчишин, С.М. Герасимчук. Львів: Апріорі, 2018. 350 с.

28. Петровська І.О. Організація брокерського обслуговування на фондових біржах / І.О. Петровська. - К.: ЦУЛ, 2011. - 225 с.

29. Половцев А.В. Інвестиційні стратегії біржової торгівлі / А.В. Половцев. - К.: Асоціація фінансових аналітиків, 2013. 260 с.

30. Положення (стандарт) діяльності бірж №41 „Біржові операції на

товарній біржі”. Національна біржа України. URL: <https://nau.org.ua/standart-diyalnosti-birz/>. (дата звернення 20.09.2022р.).

31. Рогач О.І. Біржові технології та методи оцінювання цінних паперів / О.І. Рогач. - К.: КНТЕУ, 2019. 284 с.

32. Сайт Національної Комісії з цінних паперів та фондового ринку.

URL: <https://www.nssmc.gov.ua/>

33. СЗУ №289 «Про біржову діяльність». Відомості Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/289-10#Text>. (дата звернення 25.09.2022р.).

34. Сичов О.О. Ф'ючерсні контракти на українських товарних біржах / О.О. Сичов. - К.: Асоціація фінансових аналітиків, 2015. - 223 с.

35. Терещук О.М. «Біржова діяльність: підручник». Київ. КНЕУ, 2007.

36. Технічний аналіз: Комплексний курс / Г.І. Воронова, П.М. Семенова, В. В. Лазаренко. К.: Міжнар. ін-т бізнесу, 2019. 380 с.

37. Ткаченко Н.Ю. Комерційні операції на Українській Міжбанківській Валютній Біржі / Н.Ю. Ткаченко. - Київ: Знання, 2012. - 302 с.

38. Федосеєв В.В. Основи біржової діяльності: Навч. посіб. / В.В. Федосеєв. Київ: Центр навчальної літератури, 2012. 239 с.

39. Фінансові ринки: навч. посіб. / П.М. Поважний, Л.А. Гайдай, О.М. Петришин, О.А. Нагорна. К.: Знання, 2018. 687 с.

40. Фундаментальний аналіз фінансових ринків: Посібник / М.О. Писаренко, Ю.А. Писаренко, Л.І. Крюкова. М.: Фінанси і статистика, 2011. 512 с.

41. Ходаківська Л.В. Особливості функціонування аграрних бірж / Л.В. Ходаківська. Запоріжжя: ЗНТУ, 2014. - 270 с.

42. Черняк. З. Є. Теоретичні основи фондових ринків : навч. посіб. / З. Є. Черняк. К. : Знання, 2009. 342 с.

43. Шармазанашвілі А. Г. Основи біржової торгівлі / А. Г. Шармазанашвілі. М. : Фінанси, ЮНИТИ : ИНФРА-М, 2013. 455 с.

44. Шостак Н.П. Світовий ринок та його сучасні тенденції / Н.П. Шостак. К.: ЦУЛ, 2012. 225 с.
45. Щербина Ф. М. Фондові ринки : Навч. посіб. / Ф. М. Щербина. К. : КНЕУ, 2010. 507 с.
46. Юрій В.В. Функціонування фондової біржі / В.В. Юрій. К.: ЦУЛ, 2011. 223 с.
47. Юхименко І.П. Біржові стратегії та тактики: навчальний посібник / І.П. Юхименко. Х.: ХНЕУ, 2010. 290 с.
48. Яворська В.О. Сучасні тенденції розвитку біржового ринку / В.О. Яворська // Фінанси, бізнес, технології 2015. № 4. С. 16-21. URL: <http://libfor.com/engine/print.php?newsid1352>. (дата звернення 24.10.2022р.).
49. Bangia, A., Diebold, F. X., Schuermann, T., & Stroughair, J. D. (1999). "Modeling Liquidity Risk, with Implications for Traditional Market Risk Measurement and Management." Wharton School Center for Financial Institutions. URL: <http://fic.wharton.upenn.edu/fic/papers/99/9906.pdf> (Дата звернення 20.09.2022р.).
50. Bloomberg Michael R. Financial Instruments Index. Bloomberg Financial Services, 2017. URL: <https://www.bloomberg.com/professional/blog/shape-index/>. (Date of access: 25.09.2022).
51. Chan, K. "A User's Guide to Business Analytics". Business Expert Press, New York
52. Deakin Simon. An Introduction to Stock Exchange Investment. Palgrave Macmillan, 2007. 736 p.
53. Fabozzi Frank J. The Handbook of Commodity Investing. Hoboken, New Jersey: John Wiley & Sons, 2008. 816 p.
54. Fitchett J. A Difference of Degree or Kind? Understanding the Role and Significance of Financial Risk in Corporate 'Greenwashing'. Journal of Marketing Management, 2016, vol. 32 issue 5/6, pp. 507-532.

55. Hirt Geoffrey A. *Investment management*. New York: McGraw-Hill, 2012. 643 p.
56. Jones Charles P. *Investments: Analysis and Management*. New Jersey: John Wiley & Sons, 2011. 643 p.
57. Klopp G., Kaserer C. *The Role of Stock Futures in Risk Management*. Applied Mathematical Finance, 2017, vol. 23, issue 5, pages 393-418.
58. Longstaff Francis A. *The Economic Impact of Index Investing*. Oxford: Oxford University Press, 2014. 410 p.
59. Najam U., Ali R. *Risks and Securities in Indian Stock market: An Investor's Perspective. Financial Management from an Emerging Market Perspective*, 2018, pp. 138-152.
60. Norris J., Radcliffe R. *Stock Market Anomalies: A Challenge to the Efficient Markets Hypothesis*. Portfolio Management, 2016, vol. 42, no. 2, pp. 23-42.
61. Romila Matthew E. *Financial Analysis Handbook*. California: CCH Incorporated, 2012. 643 p.
62. Securities and Exchange Commission (SEC). *The Investor's Advocate*. Annual report, 2018. URL: <https://www.sec.gov/index.htm>. (Date of access: 25.09.2022).
63. Securities Industry and Financial Markets Association (SIFMA). Research & Statistics. URL: <http://www.sifma.org/research/statistics.aspx>. (Date of access: 25.09.2022).
64. Stanton Richard. *Real Estate Securities: Syndicating Real Estate*. Mortgage Bankers Association, 2010. 376 p.
65. Stigum Marcia. *The Repo and Reverse Markets*. New York: Harper & Row, 2011. 516 p.
66. Stultz René M. *Risk–Return Analysis: The Theory and Practice of Rational Investing*. New York: McGraw-Hill, 2014. 412 p.

ГУДІЛІ І СІРПАУНІ

67. The World Federation of Exchanges. Annual Report 2017. URL: <https://www.world-exchanges.org/home/index.php/news/world-fed-news>. (Date of access: 25.09.2022).
68. Tuckman Bruce. Money Markets and Bond Markets. Elsevier, 2011. 352 p.
69. Webb, R. I. „Trading Catalysts: How Events Move Markets and Create Trading Opportunities”. Financial Times Press, Upper Saddle River, NJ, 2007.
70. Wheatley Simon. Investments: Spot and Derivatives Markets. Palgrave MacMillan, 2016. 495 p.
71. World Federation of Exchanges Site. URL: <https://www.world-exchanges.org/our-work/statistics>
72. Zhang H. The Stock Market, Profit, and Investment. Review of Financial Studies, 2018, vol. 31, issue 1, pp. 1–46.

НУБІП УКРАЇНИ

НУБІП УКРАЇНИ

НУБІП УКРАЇНИ

НУБІП УКРАЇНИ